

Sygn. akt

III AUa 116/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **25 kwietnia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **25 kwietnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **E. T.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **20 grudnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 1041/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. Akt III AUa 116/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 maja 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił E. T. ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami).

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, stąd też nie ma prawa do dochodzonego świadczenia.

E. T. zakwestionował decyzję w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie.

Podniósł, że przedłożył organowi rentowemu stosowne świadectwa pracy w szczególnych warunkach, a jego pracę mogą potwierdzić także świadkowie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 20 grudnia 2012r. oddalił odwołanie.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji ustalił, że E. T. dwukrotnie zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w R., w pierwszym okresie od 1 września 1966r. do 13 czerwca 1970r., następnie od 10 lutego 1976r. do 15 października 1994r. W pierwszym z okresów po ukończeniu praktycznej nauki zawodu od 1 lipca 1969r. do 13 czerwca 1970r. w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace (...) w kanale remontowym, w drugim od 10 lutego 1976r. do 13 lutego 1991r. pracował na stanowisku (...). Dalej Sąd ustalił, że w drugim ze wskazanych okresów do obowiązków wnioskodawcy w pierwszej kolejności należało sprawdzenie stanu technicznego samochodów, a także stanu trzeźwości kierowców przed wysłaniem ich w trasę. Po wykonaniu tych czynności wnioskodawca podpisywał karty drogowe, co stanowiło zezwolenie na wypuszczenie w trasę. Do jego zadań należało także dokonanie odbioru pojazdu po naprawie, polegające na sprawdzeniu, czy zostały usunięte usterki wymienione w zleceniu naprawy.

Po wykonaniu tych czynności E. T. wracał na stanowisko pracy (...) i od tego momentu pozostawał do dyspozycji mistrza warsztatu, dokonując w pozostałym czasie napraw pojazdów. Naprawy odbywały się zarówno w kanałach remontowych jak i poza nimi.

W ocenie Sądu I instancji postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, że wnioskodawca pomimo przedstawienia świadectwa pracy w szczególnych warunkach, ostatecznie nie wykazał, że wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, w spornym okresie, pracy w charakterze (...) w kanale remontowym, gdyż była ona ograniczona do 6 – 7 godzin dziennie, a długość ta zależała od czasu trwania kontroli technicznej samochodów wykonywanej poza warsztatem. Sąd zwrócił uwagę, że wnioskodawca pracował na dwóch różnych, niezależnych od siebie stanowiskach, z których tylko praca (...) – o ile wykonywana byłaby stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach – mogła być wykonywana w szczególnych warunkach. Uznał też, że nie znalazło uzasadnienia twierdzenie, że praca w charakterze (...) stanowi pracę określoną w Wykazie A, Dziale IVX, poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., a to z tego względu, że kontrola nie odbywała się w warunkach określonych w powołanej pozycji wykazu A.

Uznając odwołanie za nieuzasadnione, w podstawie prawnej rozstrzygnięcia, obok przepisów prawa materialnego, Sąd powołał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego w imieniu wnioskodawcy jego pełnomocnik.

Zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zmianami) w związku z § 2 i 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zmianami);

- wniósł o zmianę zaskarżonego w całości wyroku i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym lub jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji orzeczenie Sądu I instancji określił jako nietrafne, stwierdzając równocześnie, że zebrany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że wnioskodawca wykonywał pracę, którą należy skwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach.

Podkreślił, że prace poza kanałem remontowym były pracami dodatkowymi, wykonywanymi obok zwykłych codziennych prac w kanale remontowym, zaś czynności dodatkowe były wymienne, a ich rodzaj zależał od potrzeb przedsiębiorstwa zatrudniającego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja E. T. jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, żaden bowiem z podniesionych w niej zarzutów i przytoczonych na ich uzasadnienie twierdzeń nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim wyrok ten nie został wydany z zarzucanym mu naruszeniem przepisów prawa materialnego tj. art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – dla porządku w tym miejscu przypomnieć należy, że tekst jednolity ustawy zamieszczony został w Dzienniku Ustaw z 2009r. Nr 153, pod pozycją 1227.

Wnioskodawca urodził się (...), stąd też jego ewentualne uprawnienia do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym należało rozpatrywać w kontekście art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z powołanym przepisem ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 – 34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn
- 2) oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ten warunek z dniem 1 stycznia 2013r. został uchylony).

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w przepisie przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Te przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zmianami) oraz przepisy resortowe wydane dla poszczególnych branż.

Okresami uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 1 pkt 1 rozporządzenia).

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w warunkach szczególnych nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnięcie wieku emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

- ma wymagany okres zatrudnienia (25 lat w przypadku mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach

Jak wynika z akt rentowych i ustaleń Sądu Okręgowego, wnioskodawca nie pozostaje w zatrudnieniu, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i udowodnił łączny okres składkowy i nieskładkowy na dzień 1 stycznia 1999r. przenoszący 25 lat.

Sporna okazała się kwestia zatrudnienia wnioskodawcy przez okres 15 lat w warunkach szczególnych.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny podkreśla, że w pełni akceptuje stanowisko Sądu I instancji, że samo świadectwo pracy nie przesądza jeszcze o uznaniu wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych. Świadectwo takie nie jest bowiem dokumentem abstrakcyjnym, musi znajdować oparcie w dokumentacji i jak każdy nieurzędowy dokument podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej.

Przedstawione przez wnioskodawcę świadectwo pracy w szczególnych warunkach zostało poddane kontroli zarówno w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym jak i w postępowaniu przed Sądem I instancji i w konsekwencji negatywnie zweryfikowane., z czym tut. Sąd w pełni się zgadza.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji dokonał trafnych ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, że E. T. nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wydanie wyroku poprzedziło przeprowadzenie obszernego postępowania dowodowego, a następnie Sąd ten dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według zasad wynikających z art. 233 § 1 kpc i nie była to ocena dowolna.

Twierdzenia zawarte w apelacji, że wszystkie dowody jednoznacznie wskazują na wykonywanie pracy, którą należy skwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach są nieuprawnione i stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji, które Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne.

Jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, zeznań świadków i samego wnioskodawcy, skarżący będąc zatrudnionym na stanowisku (...), obok czynności związanych z kontrolą pojazdów i kierowców, wykonywał także czynności (...) – w tym prace w kanałach.

Nie oznacza to jednak, jak dowodzi tego skarżący, że prace te należy uznać za prace w szczególnych warunkach.

Zgodnie z obowiązującymi i przytoczonymi wyżej przepisami, warunkiem jest wykazanie, że praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

W przypadku wnioskodawcy stwierdzić należy z całą stanowczością, że cały zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wykonywanie (...)w kanałach remontowych stanowiło jedynie część (jakkolwiek znaczącą) należących do niego obowiązków.

Zgromadzone w sprawie dowody nie pozwalają też na ustalenie, że wnioskodawca na stanowisku kontrolera technicznego wykonywał prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług czy sprawował dozór inżyniersko – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

To zaś oznacza, jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, że E. T. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, stąd też jego wniosek o ustalenie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym uwzględniony być nie może.

Z tych wszystkich względów, uznając apelację za pozbawioną podstaw faktycznych i prawnych, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)

(...)